Алеко Константинов

Алеко Константинов

Роден	1 януари 1863 г. по ст. ст. Свищов , Османска империя, сега България
Умрял	11 май 1897 г. (на 34 години) ОС близо до Радилово , България
Място за почивка	Централни софийски гробища 42°42′47.3″N 023°20′02.5″E
Професия	Писател, адвокат
Забележителни произведения	*До Чикаго и обратно* , *Бей Ганьо* , „Огледало“

Алеко Константинов (на български : Алеко Константинов) (1 януари 1863 – 11 май 1897) (НС : 13 януари 1863 – 23 май 1897) е български писател, най-известен с героя си Бай Ганьо , един от най-популярните герои в българската фантастика.

Живот и кариера

Роден в семейство на заможен търговец в крайдунавския град Свищов , той посещава Юридическия факултет на Одеския университет (бивш Императорски Новорусийски университет), който завършва през 1885 г. Работи като адвокат в София, преди да започне кариера като писател. Първият му роман, организиран като сборник с разкази, „ *Бай Ганьо“* (в превод чичо Ганьо), описва пътешествията на пътуващ търговец на розово масло и килими из Западна Европа. Макар и нахален и непохватен, Бай Ганьо се оказва изобретателен и някои учени го смятат за огледало на модернизираща се България. Смята се, че героят е базиран на карловския търговец Ганьо Сомов.

Константинов, космополитен пътешественик, е първият българин, който пише за посещенията си в Западна Европа и Америка. Посещенията му на Световните изложби в Париж през 1889 г., Прага през 1891 г. и Чикаго през 1893 г. – включително посещение на Ниагарския водопад – предоставят на българските читатели, които наскоро са получили независимост от близо 500-годишно турско-османско робство, портрет на развития свят. „ *До Чикаго и обратно“* (където Бай Ганьо се появява отново), неговите пътни бележки от американското му пътуване, предизвикват траен интерес към Чикаго, който днес се гордее с най-голямата концентрация на български имигранти в Съединените щати. В библиотеката „Регенщайн“ на Чикагския университет има бюст на писателя , а част от улица „Ървинг Парк“ в Чикаго е кръстена на него. [1][2]

Той е убит през 1897 г. близо до Радилово , докато пътува за Пещера , най-вероятно по погрешка, като целта е негов приятел (местен политик), с когото си е разменил местата в каретата малко преди фаталния изстрел. Съществува обаче и версия, че есетата му, разкриващи скритите коварни намерения на владетелите от неговото време, са довели до убийството му.

Смята се, че Алеко Константинов е инициатор на туристическото движение в България. Два от хотелите на Витоша са кръстени на него – „Алеко“ и „Щастливеца“ („Щастливият човек“, прякорът, който си е дал в един от разказите си).

Константинов е изобразен на лицевата страна на българската банкнота от 100 лева , емитирана през 2003 г. [3]

Гробът на Алеко Константинов в Централните софийски гробища (42°42′47.3″N 023°20′02.5″E)

Вижте също

- Алеко Пойнт

Референции

1. *„Чикаго, малка българска столица отвъд океана – V“ . big.bg. Архивирано от оригинала на 4 март 2008 г. Посетено на 4 май 2008 г.*
2. *„Нови знаци през 2017 г.“ Honory Chicago . Посетен на 29 декември 2024 г.*
3. Българска народна банка . Банкноти и монети в обращение: 100 лева . – Посетен на 24 февруари 2023 г.

Допълнително четене

- Гавраил Панчев : *Алеко Константинов – Биография 1*
- Гавраил Панчев: *Алеко Константинов – Биография 2*
- Гавраил Панчев: *Убийството на Алеко Константинов.* Литературен форум 1997; ISBN 954-8121-85-9

На английски

- *Бай Ганьо: невероятни истории на един съвременен българин* , различни преводачи, University of Wisconsin Press (2010). ISBN. 0-299-23694-3.